No. 733. | DE TIJD. | 1849.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 17 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 16 November.

Hoe de commissie voor het onderzoek der geloofsbrieven van de heeren van Heemstra en van Hoëvell er toe is kunnen komen, zulk een allerzonderlingst advies betreffende de toelating tot het lidmaatschap van de Tweede Kamer van den laatstgenoemde uit te brengen, is ons een raadsel en blijft ons een raadsel, al vermoeijen wij onze hersens nog zoo, om er eene aannemelijke verklaring voor te vinden.

Het zal immers nog wel altijd aan geen twijfel onderhevig zijn, dat wij een logisch verband mogen zoeken tusschen de motieven en de conclusie van elk en ook van zoodanig advies! Welnu, mogen wij een logisch verband in zoodanig advies vorderen, dan is onze bevreemding gebillijkt, wanneer wij de bedoelde commissie aldus hooren redeneren:

Volgens art. 91 der Gwt. kunnen geestelijken of bedienaren van de godsdienst geene leden zijn der Staten-Generaal.

Door (hervormde) geestelijken moeten worden verstaan zij, die tot de predikdienst worden geadmitteerd.

Een predikant, schoon eervol ontslagen, houdt daardoor niet op geestelijk te zijn;

Het radikaal als geestelijke verliezen zij evenmin door afstand te doen van het regt tot het uitoefenen der predikdienst;

Zij kunnen slechts op eene genoegzame verklaring van een kerkelijk gezag geacht worden dit radikaal verloren te hebben;

En daar een kerkelijk gezag zulk een genoegzame verklaring ten aanzien van den heer van Hoëvell niet blijkt gegeven te hebben......

Concludeert de commissie tot zijne *niet* toelating — zou men verwachten; neen tot zijne *toelating!* Zonderlinge logica! Het verwondert ons, dat er geen lid der Tweede Kamer is geweest, om het voor de hier zoo miskende logica tegen de leden der commissie op te nemen.

Te regt echter heeft de heer Groen van Prinsterer het tegen haar opgenomen voor de juiste opvatting van het grondwettig voorschrift, hetwelk niet minder dan de logica zich over de commissie voorn. te beklagen heeft. Het is toch niet de bedoeling der Grondwet dat allen, die het radicaal van geestelijk hebben, *eo ipso* van het lidmaatschap der Kamers zouden uitgesloten zijn. Ter snede heeft de heer Groen herinnerd aan hetgeen van regeringswege ter toelichting van art. 91 Gwt. is aangevoerd, waaruit zonneklaar blijkt, dat onder »geestelijken of bedienaren der godsdienst in dezen zin alleen mogen verstaan worden: zij die met herderlijke waardigheid bekleed zijn." Die geene »herderlijke waardigheid" vervullen, zijn admissibel; daarop dus heeft de Tweede Kamer slechts te letten, of zij al dan niet »geestelijke waardigheid" bekleeden; een verder onderzoek wordt door de Grondwet niet voorgeschreven.

Het heeft ons verheugd te zien, dat door den heer Groen op deze wijze aan den geest en de bedoeling der Grondwet regt is geschied tegenover eene commissie, die beide wel eenigermate scheen te miskennen.

Het Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap.

V.

Volgens het adres van de Hoofdvereeniging ontbreken nog:

17. De toelagen voor de onderwijzers-gezelschappen zijn geheel vergeten, en toch zijn het deze inrigtingen, welke alleen leven kunnen wekken en leven kunnen onderhouden onder de onderwijzers der lagere scholen (???)

Die geldelijke ondersteuningen immers, welke voor de onderwijzers-gezelschappen van gouvernementswege worden verschaft, zijn een band, die ze in stand doen houden en doen bloeijen; daarvoor worden hulpbronnen aangeschaft voor de voortdurende ontwikkeling van onderwijzers, waarvan zij anders ligt verstoken kunnen blijven; daardoor wordt de gelegenheid geopend, dat de meer ontwikkelde krachtig en nuttig kan werken op den min ontwikkelde; daardoor wordt er aanleiding gegeven tot de zoo hoogst nuttige onderlinge schoolbezoeken, die eene heilzame uitwerking hebben op de practische vorming der onderwijzers; daardoor worden de districtsvergaderingen in het leven geroepen, waar de schoolopzieners zoo algemeen nuttig werkzaam kunnen zijn. De goede opkomst bij de onderwijzers-gezelschappen en het ijverig gebruik, dat er van de hulpmiddelen, van de gelden van het gouvernement aangeschaft, wordt gemaakt, staven genoegzaam het *nuttige* van deze; en de gedachte, dat de meeste onderwijzers geene reizen en geenen tijd ontzien, om die bijeenkomsten te bezoeken, maar zelven geene geldelijke bijdragen kunnen geven, om het verlies van die gelden te vergoeden, bewijzen tevens het *noodzakelijke* daarvan. En al dit goede wordt bereikt door eene geldelijke uitgave voor geheel het rijk van slechts *f* 4000. Belgische wet, art. 24, 5. (1).

18. De pensioenfondsen zijn in de wet niet genoemd. En van hoe veel belang zijn deze voor het onderwijs, ten einde een middel te hebben, om de Gemeenten op eene regtvaardige wijze te verlossen van een' buiten zijne schuld ongeschikt geworden onderwijzer.

19. Ook de weduwenfondsen worden voorbij gegaan. En wat is evenwel geschikter (?!) om goede onderwijzers te krijgen, dan dat men hun, zij dan ook hun inkomen klein, althans verzekering geeft, dat de hunnen na hunnen dood verzorgd zullen worden. Belgische wet, art. 24, 3. (2)

20. Het zou wenschelijk zijn, dat ieder onderwijzer een jaar praktisch onderwijs had gegeven vóór het examen.

21. Het minimum is niet bepaald van het inkomen van eenen ondermeester.

22 Er moet bepaald worden, dat, als eene school een jaar na het openvallen niet vervuld is, deze door den Koning zal vervuld worden. — Er zijn voorbeelden in de Bijdragen, dat eene school 20 jaren vacant is. Belgische wet, art. 12.

23. Aan de onderwijzers is geenerlei wettig aandeel verzekerd in het schoolopzigt.

Men had algemeen (d, i. de Hoofdvereeniging met hare schoolclique) verwacht, dat men den verdienstelijken (!) Nederlandschen onderwijzersstand — even als zulks in Frankrijk en Duitschland plaats heeft — bij de nieuwe wet eenig *wettig* aandeel gegeven had in het schoolbestuur, door hem de gelegenheid te openen, uit zijn midden vertegenwoordigers te kiezen in de onderscheidene collegien, met het bestuur of met het toezigt op het onderwijs belast.

De stand had die onderscheiding verdiend, de zaak van het onderwijs zou door de mate van licht en van practische kennis, welke daardoor in die collegien zou gekomen zijn, gediend zijn; en in den tegenwoordigen tijd van regtstreeksche verkiezingen bij den Staat verordend en bij de Hervormde kerk voorgesteld, had men ook zoo iets bij de school verwacht (!!). De Hoofdvereeniging van het Nederlandsch Onderwijzers-genootschap dringt daar nog op aan bij de Regering en bij de Kamers, al was het dan ook maar, dat men in de wet der Regering den pligt oplegde, om bij de commissien van onderwijs en bij de plaatselijke schoolcommissien eenige onderwijzers als honoraire leden te benoemen (!!) De uitdrukking in de Memorie van toelichting bij art. 42 gebezigd: »Welligt zal er later gelegenheid wezen van den tegenwoordigen eersten rang gebruik te maken," geeft eenig donker uitzigt, dat de onderwijzers van den tegenwoordigen eersten rang misschien in eenige betrekking zullen worden gebragt tot het schoolopzigt, maar die uitdrukking is toch te dezen opzigte duister en laat de zaak geheel onbeslist.

In andere landen was reeds vroeger den onderwijzers een wettig aandeel gegeven in het schoolbestuur.

Fransche	schoolwet van	1834,	art. 19.
Badensche	»	» 1834,	§ 40 en 52.
Wurtemburgsche	»	» 1836,	art. 75. (3)

24. Er dient een inspecteur te zijn in iedere provincie. Belgische wet, art. 16.

Men wenscht ook hier dezen nieuwen trap te zien ingevoerd in het schoolopzigt, te weten een »*provincialen inspecteur*, die verpligt zou zijn, eenmaal in het jaar onderscheidene scholen in de verschillende distrikten der provincie te bezoeken, en ook eenmaal in het jaar de vergaderingen van alle schoolonderwijzers-gezelschappen bij te wonen, en die verder zou belast zijn met het administratieve, dat thans ook aan de schoolopzieners is opgelegd. Zulk een provinciale inspecteur zou tevens voorzitter zijn en secretaris van de commissie van onderwijs in iedere provincie en dus al de correspondentie voeren met het algemeen gouvernement en de provinciale autoriteiten, van welke men de schoolopzieners wilde ontlasten, omdat deze bij de aanzienlijke (?) vermeerdering der bijzondere scholen, welke men moet vooruitzien (?), reeds veel meer bezigheden zullen krijgen dan thans het geval is, en deze dus ook aan de andere zijde iets moeten verligt worden.

Men wenschte dezen provincialen inspecteur zulk eene belooning te doen geven, dat deze daarvan geheel kan leven (hm!), en hem dus ook verbieden eenige andere betrekking te bekleeden, opdat hij dus ook geheel *voor* het onderwijs zou kunnen leven. Ook wenschte men hem in de toekomst zoo veel mogelijk telkens benoemd te zien uit de schoolopzieners, en wel tot deze betrekking die schoolopzieners te zien voordragen, welke, bij de noodige paedagogische kennis, die ook in den provincialen inspecteur hoofdzaak moet zijn, de meest onderscheidene geschiktheid voor het administrative hebben aan den dag gelegd.

De tegenwoordige schoolopzieners moeten evenwel ook blijven (4), en zoo veel mogelijk op eene plaats wonen, waar men uit het geheele distrikt en ten allen tijde gemakkelijk kan komen, opdat er personen mogen zijn met wie de onderwijzers dagelijks, ten minste wekelijks, in aanraking kunnen komen, en met wie zij over hunne belangen kunnen raadplegen, die hen kunnen onderrigten, onderwijzen, leiden en helpen. Dit kan een inspecteur voor de geheele provincie niet doen; hij moet in zijn werk door distrikts-schoolopzieners geholpen worden, en om in iedere provincie meer dan een persoon te vinden, die geheel *voor* en *van* het onderwijs leven kan, zal, wat de persoonlijkheid betreft, te veel moeijelijkheid hebben en zou in allen gevalle niet stroken met het tegenwoordige bezuinigingstelsel.

25. Er dient een hoofdambtenaar bij het ministerie

---

(1) Wij hebben zoo zeer geene bedenkingen tegen die *f* 4000, als wel tegen den geest, welke in vele onderwijzers-gezelschappen wordt aangetroffen. Immers, ook daar wordt meermalen aan den haat tegen alles, wat den naam van Katholijk draagt, den ruimsten teugel gevierd, meer nog, dan in enkele scholen. Men behandelt gewijde en ongewijde geschiedenis, enz., dikwijls zóó, dat het voor den Katholijk best is, zich te verwijderen, wil hij in geene moeijelijkheden komen. Voor dergelijke gezelschappen gelden toe te stemmen, is het bederf in de hand werken.

(2) En alzoo wordt verlangd, dat de Staat zelfs *na den dood* van den onderwijzer voor de zijnen zal zorgen. Wie denkt hier niet aan zekere *weesgelden?*

Doch, van al die vorderingen, spreekt de Grondwet geen enkel woord. Zij wil een *voldoend* onderwijs, zij draagt de zorg voor dat onderwijs aan de regering op, maar zij schrijft niet voor, dat de Staat, d. i. de Maatschappij, voor de weduwen en kindertjes van onderwijzers zal zorgen of er zich mede bemoeijen. Laat de onderwijzers, even als particulieren, onder elkander contracten maken, het is ons wel, maar van de bemoeijingen der regering met die contracten vreezen wij eenen zijdelingschen invloed op onze beurs.

(3) Men wil, dat *dit* het *geheime* doel van het Nederlandsch onderwijzers-genootschap is: zich geheel en al van het onderwijs meester te maken. En waarlijk, wanneer men het tegenwoordige adres, maar bijzonder deze vordering uit hetzelve, ook maar vlugtig inziet, zal dit geheime doel zich verraden. Brutaal weg, wordt een deel van het schoolopzigt verlangd; het minste, waar men aanspraak op maakt, is het honoraire lidmaatschap van provinciale en plaatselijke commissien. Niet genoeg is het, *feitelijk* het onderwijs in handen te hebben, feitelijk op de bevoegde autoriteiten te influenceren, neen! neen! er schijnt een gevoel te bestaan, dat dit *niet* REGTENS is, maar nu, nu het ijzer gloeijend is, nu verlangt men dat dit privilegie *in de wet* opgenomen worde, en dan, dan: dood aan de vrijheid! bemoeijelijking der bijzondere onderwijzers! zegepraal der *heerschzuchtige* schoolclique, als vroeger aan hare brave ambtgenooten in Frankrijk en het Zuid-Westen van Duitschland!

(4) De meesten hunner mogten wel ontslagen worden, ja! zij toch zijn de voorstanders en drijvers van het hatelijkst monopolie, en, als tegenstanders der vrijheid, achten wij de uitvoering der organieke wetten in hunne handen even schadelijk, als de uitvoering der grondwet in die van behoudende ministers. Luttel weinig is het aantal van hen, die in hunne betrekking behouden kunnen blijven.

voor het onderwijs alleen te zijn. (5) In andere rijken is een afzonderlijk ministerie voor het onderwijs. Hier mag dan wel ten minste een hoofdambtenaar zijn voor het onderwijs. Van niets meer dan van het lager onderwijs, hangt de toekomst van Nederland af, zijn bloei, zijne welvaart, zijne onafhankelijkheid, zijn aanzijn (!)

27. Alle examens ter verkrijging van de algemeene toelating als onderwijzer moeten voor het publiek toegankelijk zijn. De tijd, waarin wij leven, vordert openbaarheid.

Men heeft zich ook bij deze openbaarheid der examens in de provincie Groningen uitnemend wel bevonden reeds sedert verscheiden jaren. (*Wordt vervolgd.*)

Men schrijft ons uit Limburg 14 Nov:

»Hoewel wij verwacht hadden, dat het *Journal du Limbourg*, dat meermalen getoond heeft, de belangen der provincie Limburg ter harte te nemen, de bevordering van Mr. B. Donker Curtius tot regter in de arrondissements regtbank te Maastricht, niet onopgemerkt zoude hebben laten voorbijgaan, zijn wij echter in die verwachting te leur gesteld geworden, en daardoor achten wij ons verpligt, het navolgende langs dezen weg bekend te maken.

»Niettegenstaande de herhaalde toezegging der regering dat ter vervulling der in Limburg opengevallen ambten en betrekkingen, bij voorkeur Limburgers zouden worden geroepen, en trots de wet van 29 Mei jl., bepalende dat bestaande en voorkomende vacatures van leden en ambtenaren van het openbaar ministerie in en bij de provinciale geregtshoven en arrondissements-regtbanken, niet zullen worden vervuld, dan in geval de dienst der justitie het noodzakelijk vordert, is nogthans bij Koninkl. besluit van 30 *Oct.* jl., tot regter in de arrondissements regtbank te Maastricht benoemd, Mr. Donker Curtius, hoewel in dat collegie, nog vier regters en vier regters-plaatsvervangers zitting hebben, die in de dienst der justitie, naar behooren kunnen voorzien.

»Deze benoeming heeft dan ook veel verontwaardiging opgewekt, zoowel bij de Limburgers in het bijzonder, die zich gevleid hadden dat eindelijk, onder een zich noemend liberaal ministerie, hunne regtmatige grieven over het in Limburg vergeven van ambten aan vreemdelingen zouden ophouden te bestaan, als in het algemeen bij alle Nederlandsche Katholijken, die sedert 1798, hoewel daartoe geregtigd, van het grootste gedeelte der ambten en bedieningen zijn uitgesloten gebleven.

»Dat deze handeling van het afgetredene ministerie, treuriger gedachtenis, onbillijk mag worden geheeten, zal wel geen onbevooroordeelde betwisten, vooral, daar door de arrondissements regtbank te Maastricht, ter vervulling der in dat collegie ontstane vacature, drie zeer verdienstelijke Limburgsche regtsgeleerden aan den Koning waren aanbevolen, als Mr. Batta, substituut-officier te Maastricht, Mr. van Aken, kantonregter te Heerlen, en Mr. Daems, regter-plaatsvervanger bij voormeld collegie, welke laatste, sedert 1842, met den meesten lof, zonder daarvoor het minste loon te genieten, diensten aan de justitie heeft bewezen."

De *Limburger* van deze benoeming sprekende, zegt o. a.

»Er is dus gelegenheid dat, terwijl Mr. B. Donker Curtius Protestant, bij de Regtbank een' Katholiek heeft vervangen, waardoor dit Collegie thans uit 5 *Protestanten* en 5 *Katholieken* bestaat (de verhouding in Limburg is Katholiek tot Protestantsch omtrent als 20 tot 1) thans de Substituut-Griffiers-post bij het Hof door eenen Limburger van de Katholijke godsdienst kan worden vervuld, wanneer deze de *waardigste* is, (bij het Hof toch waren ook *zes* Protestanten tegen *zes* Katholijken.)

»Beter echter zoude het ons voorkomen, de geheele vervulling van den post van Substituut-Griffier achterwege te laten, op grond, dat nog dit jaar, de nieuwe regterlijke organisatie moet tot stand komen en de hoven dan zeer zeker zullen worden afgeschaft."

De onzen lezers zoo gunstig bekende hofraad F. Hurter, is naar wij uit Weenen dd. 11 November vernemen, thans bezig met zijne rijke, eenige deelen uitmakende studien uit echte bronnen, over de geschiedenis van Ferdinand II ter perse te geven. De geschiedenis van dezen Ferdinand II was vroeger begonnen door Dr. Buchholz. Na deszelfs dood werd Hurter door Prins Metternich aangezocht om die geschiedenis voort te zetten en zich tot dat einde in Weenen, bij de bronnen voor dezelve, te komen vestigen. Den eersten brief daarover ontving hij in Julij 1845. Ruim een jaar vroeger (16 Junij 1844) was hij overgegaan tot de katholijke godsdienst, terwijl hij reeds in 1843 te Hamburg bij Friedrich Perthes, zijn leven van Innocentius III in 4 deelen had uitgegeven.

Het is niet onbelangrijk na te gaan hoe Thiers zich heeft gedragen in de onderwijs-kwestie in Frankrijk. Daartoe is het dienstig het oordeel over hem te vernemen van de *Ami de la religion*, die zich aldus uitdrukt:

»Hier ontmoeten wij een naam, dien wij nog niet hebben uitgesproken, een naam die echter niet mag vergeten worden in deze groote en merkwaardige omstandigheid, t. w. den naam van Thiers. De hoofden der Universiteit werden door Thiers overwonnen. Het zou van onze zijde onbillijk, ondankbaar zijn dit te miskennen of het te verzwijgen.

»Ja, voorzeker zij zijn door Thiers overwonnen. Voorwaar, hij die deze laatste en smartvolle bladzijden schreef, heeft langen tijd Thiers bestreden; hij heeft dit gedaan zonder spijt: maar hij verklaart heden, na hetgeen hij gedurende vier maanden van Thiers gezien heeft, na de diensten, waardoor de Paus-zelf hem onlangs een zoo schitterend en zoo treffend bewijs van erkentelijkheid heeft gegeven, dat, zoo hij immer genoodzaakt mogt zijn Thiers te bestrijden, dit niet zou gebeuren dan tot zijn onuitsprekelijk leedwezen.

»Reeds den eersten dag dat Thiers sprak in de commissie van de Falloux aarzelde hij niet te verklaren: »*Aangaande al die kwestien ben ik veranderd, vermits alles rondom ons veranderd is.*"

»Dit zoo levendig en zoo diep gevoeld woord was waar en zeide alles. Het liet echter eene uitzondering toe; namelijk de heer Cousin; deze was niet veranderd.

»De strijd van den heer Thiers voor de Kerk tegen den heer Cousin duurde dan ook van den eersten dag af aan, en tot het einde onophoudelijk voort. Geen van hen die er getuigen van waren, kan het hebben vergeten. Het was daar dikwijls een grootsch schouwspel. Er hadden daar tusschen die twee mannen, in de levendige gemeenzaamheid dier plegtige discussien, onverwachte onwillekeurige tooneelen plaats, zoo treffend, zoo onvoorziens en krachtig werkend, dat de herinnering daaraan nimmer uit ons geheugen zal worden gewischt.

»En nog bleef Cousin de Universiteit uit al zijne magt verdedigen, en verweet aan Thiers dat hij haar niet meer verdedigde, dat hij haar aan de geestelijkheid overleverde, toen de heer Thiers slechts eene zaak wenschte, namelijk de maatschappij te redden door middel van de Kerk.

»In deze gewigtige debatten, in dien grooten strijd, kwamen er dagen voor, en uren, waarin God — wij vreezen niet het te zeggen — zich diep liet gevoelen. De menschen zelven werkten onder Zijne hand zonder het te weten; het goed en het kwaad stonden dikwijls tegenover elkaâr in al de kracht hunner vijandschap, in al hun luister, in al hunne magt. Alles verpersoonlijkte zich soms verwonderlijk in twee mannen; de een, misschien verwonderd over zijne rol, maar in zijne rijke natuur alles vindende wat noodig was om er zich op eene edele wijze in te verheffen, en die rol tot het einde toe vervullende met eene verwonderlijke regtschapenheid en eene onverwinnelijke geestkracht en gezond verstand. Deze was de heer Thiers.

De andere, minder verwonderd over zijne rol, hield zich ook tot het einde toe staande met eene ontembare standvastigheid, met eene verbazende kracht en buigzaamheid, met onuitputbare bronnen van geest, welsprekendheid en beleid. Deze was de heer Cousin.

»Wij kennen den heer Cousin, in tegenwoordigheid der geheele universiteit — die nog heden en misschien voor langen tijd in Frankrijk staande blijft, en die dit aan hem en aan de stemming van 7 November te danken heeft — wij kennen hem die hulde toe dat hij dapper tegen ons heeft gestreden. Niets heeft zijn moed aan het wankelen kunnen brengen. Hij heeft den strijd vier maanden lang doen duren; niet een enkelen dag, geen oogenblik liet hij de verdediging zijner zaak varen. Hij verdedigde haar door alle middelen; de zwakste werden in zijne handen sterk. Er is niets dat hij niet verdedigd heeft, zelfs na het te hebben verlaten; niets dat hij niet heeft trachten te redden; niets vooral, waarin hij meer ijver heeft aan den dag gelegd dan om de daarstelling van departementale raden te beletten, en den rector te bevrijden van de gehate tegenwoordigheid des Bisschops. Te dier gelegenheid zeide hij tot den heer Thiers: »Reeds twintig jaren zijn wij vrienden. Indien gij die wet ondersteunt, die het verderf is der Universiteit, zal ik u altijd en overal bestrijden; en om u te bestrijden, zal ik alle hulpmiddelen te baat nemen."

In de plaats van wijlen Mr. J. H. Begram, regter in de arrond.-regtbank te Breda, zijn door genoemde regtbank als kandidaten ter vervanging van die betrekking voorgedragen: Mr. K. A. Meeussen, advocaat en plaatsverv. regter te Breda, W. J. van Beusekom, regter in de Arrond.-regtbank te Eindhoven, en J. H. van Mierlo, substit.-officier bij gemelde regtbank te Breda.

Wij vernemen dat dezer dagen aan Z. M. door den bekenden Udensche schaapherder, eene beeldtenis, voorstellende Karel de Stoute (Charles de Bourgogne), door hem vervaardigd, is toegezonden. — Dit aanbod is door Z. M. met dankbetuiging aangenomen, waarbij een niet onbeduidend geschenk gevoegd was, als een blijk hoezeer Z. M. de voetstappen van wijlen H. D. Doorluchtigsten Vader in het aanmoedigen der kunst, opvolgt.

Uit Paramaribo schrijft men van den 22sten September:

»De 19den jl. is alhier aangekomen Zijner Majesteits brik *de Sperwer*, eene som van zes honderd duizend gulden in muntspecien aanbrengende, ter inwisseling der nog in omloop zijnde schatkistbiljetten. Een daarop uitgevaardigd besluit des Gouverneurs van den 13den, bepaalt de wijze, op welke de verwisseling geschieden zal, met bijvoeging, dat gedachte biljetten met den 30sten September zullen ophouden rentegevend te zijn."

VOORBURG, 14 Nov. Men verzekert hier, dat door iemand het plan ontworpen wordt, om met 1850 voor particuliere rekening eene geregelde brievenposterij tot stand te brengen tusschen de steden Rotterdam, Schiedam, Delft, 's Gravenhage, Leyden, Haarlem, Utrecht en Arnhem, tegen 5 cents porto per gewonen brief. Door negentien personen meent men de geheele dienst te kunnen regelen. (*Hbl.*)

OIRSCHOT, 14 November. Met genoegen kan men vermelden, dat de grientweg van 's Hertogenbosch, tot aan het Kruis, bijna op de helft is gevorderd tusschen Boxel en hier, en de goedkeuring van deskundigen schijnt weg te dragen, zoodat er hoop is, dat dit aanzienlijke dorp, hetwelk dagelijks meer bewoners telt, verder in bevolking en welvaart zal toenemen.

ZUTPHEN, 14 Nov. Heden werd hier ter stede een feest gevierd, zoodanig als nog nooit in deze gemeente had plaats gevonden, het jubelfeest van onzen beminden en alom geachten Herder Hubertus Rutgerus Huberts, welke thans 25 jaren geleden voor den eersten keer Gode het onbloedig offer der nieuwe wet opdroeg.

Opgetogen van vreugde, had zich reeds vroeg eene groote menigte der feestvierende gemeente in het met smaak versierde tempelgebouw begeven, waar eenige toepasselijke versen en cronica's tusschen de versierselen waren aangebragt, toen omstreeks 10 uren onze geachte Herder de kerk binnen trad, en door den Hoog Eerw Aartspriester van Gelderland met eene aanzienlijke Priesterschaar ontvangen werd, terwijl eenige daartoe uitgekozene meisjes op eene verrassende wijze, onder het zingen van een daartoe opzettelijk vervaardigd lied, namens de gemeente hem eenen schoonen Herderstaf aanboden en hem vervolgens tot het Altaar geleidden.

Onder de zeer plegtige dienst hield de Zeer Eerw. heer W. Hoppenreijs, Pastoor te Brummen, eene schoon uitgewerkte redevoering, waarin hij welsprekend schetste de verhevene waardigheid van den Priester des Nieuwen Verbonds, en daarbij treffend ontwikkelde, welk een onwaardeerbaar geluk een waardig Herder voor eene gemeente is, door den Zielzorger in al zijne betrekkingen tot de gemeente voor te stellen, waaruit hij dan afleidde, welke de verpligtingen van eene gemeente jegens zulken Herder zijn. Ten slotte wenschte hij als tolk voor de gemeente, Zutphens waardigen Herder geluk, dat hij dezen dag had mogen beleven, en zeker vereenigden allen hunne wenschen met hem, en nog meer, toen hij bad, dat Zutphen nog langen tijd het geluk mogt hebben hem te bezitten.

Na het einde van 't H. Misoffer, werd de plegtigheid met den lofzang Te Deum gesloten, en dezelfde kinderen geleidden hem nu van het Altaar weder onder het zingen van een toepasselijk lied tot aan de kerkdeur.

Nog lang zal deze dag in een blij aandenken van de R K. ingezetenen van Zutphen verblijven, met de hoop, dat het Gode moge behagen den uitgedrukten wensch van den feestredenaar te verhooren.

'sGRAVENHAGE, 16 Nov. Z. M. de Koning is gisteren avond ten 10 ure van het Loo alhier teruggekeerd. Heden morgen vroegtijdig heeft Z. M. bereids met den heer Thorbecke geconfereerd.

— De heer Bevervoorde heeft gisteren den Proc.-Gen. bij het Prov. Geregtshof van Z. Holland geinsinueerd, dat hij verzet doet tegen zijne inhechtenisneming en uitvoering van het vonnis ten zijnen laste van 19 April 1848, denzelven op grond van *verjaring*, en tegen de eerste zitting voor dat Hof gedagvaard, opdat de Regter uitspraak doe nopens dat verzet, met sommatie om in afwachting dier uitspraak hem onmiddellijk op vrije voeten te stellen.

De Proc.-Gen. de beslissing daaromtrent niet willende vooruitloopen heeft dien ten gevolge zijn provisioneel ontslag bevolen, waaraan dan ook reeds is voldaan.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Nov. In de huidige zitting der Wetgevende Vergadering was aan de orde de discussie over eene aanvraag des ministers van oorlog om eenige credieten voor zijn departement, ten gezamenlijken bedrage van 37,967,300 fr., hoofdzakelijk wegens de kosten van de expeditie in Italie. Charras achtte het cijfer te hoog en meende dat de berekening onnaauwkeurig zou zijn; Creton, rapporteur der commissie van onderzoek, verzekerde daarentegen, dat zulks het geval niet was, en dat de minister van oorlog zelf de berekening als juist erkend had. Achtervolgens werden daarop de verschillende hoofdstukken en eindelijk het geheele wetsontwerp aangenomen.

Vervolgens nam Achille Fould, minister van finantiën het woord en zeide nagenoeg het volgende; »Reeds geruimen tijd is de algemeene aandacht op den staat onzer finantiën gevestigd; met gespannen verwachting zag men de zamenstelling van het nieuwe kabinet te gemoet,

(5) En er is daarbij zulk eene uitmuntende, behoudende commissie?

om deszelfs gedachten over de financiëele aangelegenheden te vernemen; dit was voor hetzelve een pligt, dien het heden komt vervullen, want het begrijpt dat het de ware staatkunde is, vóór alles orde te brengen in de financiën. Uit dien hoofde zal ik u den toestand der schatkist, hare behoeften en hare middelen om die te bestrijden uiteenzetten. Het is u niet onbekend dat de deficitten de oorzaak der vlottende schuld geweest zijn; onder het oude gouvernement bedroeg zij 227 millioen francs en gij begrijpt dat zulks gedurende het geheele jaar 1848 geene vermindering heeft kunnen ondergaan; maar evenwel kan ik u aankondigen, dat mijn voorganger er eene aanzienlijke vermindering in heeft weten te bewerkstelligen. Hoe gaarne wij ook de lasten der belastingschuldigen zouden willen verligten, kunnen wij gedurende het geheele jaar 1850 geen afstand doen van de belasting op de dranken; overigens dienen wij een wetsontwerp bij u in, waarin verzocht wordt om uit den boezem dezer vergadering eene commissie van onderzoek te benoemen, opdat deze zich overtuige van de noodzakelijkheid der instandhouding van deze belasting. Wij zijn voornemens het ontwerp van belasting op het inkomen in te trekken. Wij kunnen de verzekering geven dat de som der deficitten over de dienst van 1850 geene vermeerdering zal ondergaan. De leening welke mijn voorganger wilde aangaan schijnt niet noodig te wezen; wij kunnen het jaar 1850 doorkomen zonder schokken en zonder de toevlugt te nemen tot het middel van leening, dat voor de hagchelijke tijden bewaard moet blijven. Ik deponeer op het bureau: 1. een ontwerp van Wet op de inkomsten; 2. op de belasting der dranken; 3. tot benoeming eener commissie van onderzoek; 4. op de registratie; 5. op de brievenporten; 6. betrekkelijk het privilegie der bank van Frankrijk. Ik verzoek de verzending dezer ontwerpen naar de bureaux en naar de commissie voor het budget." Aangaande dit verzoek ontstond eene discussie, waarop de linkerzijde en de Montagne gedurende een kwartier uurs zulk een geweldig gedruisch begonnen te maken dat alle verdere debatten onmogelijk waren. Nadat de zitting eenigen tijd geschorst was, werd bij de hervatting der werkzaamheden besloten aan het verzoek van den minister te voldoen en niet die ontwerpen naar eene speciale commissie te verzenden, gelijk door een lid was voorgesteld. Vervolgens werd een ontwerp van Wet, betreffende de Grieksche leening aangenomen.

— Heden wordt ook Drouyn de Lhuys, Fransch gezant te Londen, als minister van Buitenlandsche Zaken genoemd. Hij is reeds van daar ontboden en alhier aangekomen. Men zegt namelijk dat de Rayneval bepaald geweigerd heeft.

— De finantieele plannen van A. Fould schijnen een goeden indruk gemaakt te hebben. De bijzonderheden daarvan zijn met beleid en juistheid door hem uiteengezet, en men zegt dat niet alleen de beurs, maar ook de meerderheid der neringdoende burgerij zeer tevreden is over die nieuwe maatregelen. Het ministerie zou het ontwerp van wet op de inkomsten intrekken, de belasting op de dranken behouden en de registratie-regten vermeerderen.

— De beschuldigden van Straatsburg en Colmar zijn in de departementen van den Boven-Rijn en van Doubs vrijgesproken door de jury. Proudhon doet opmerken in zijn blad *Voix du Peuple*, dat zoo de advokaten te Versailles niet zulk een schandelijk besluit genomen hadden, de beschuldigden door het hof aldaar even goed zouden zijn vrijgesproken, als die in de oostelijke departementen. Dit punt werd heden door de Montagne-leden in de Vergadering druk behandeld.

— Heden morgen is de ministerraad vergaderd geweest; de finantieele plannen van A. Fould werden er levendig besproken. De minister zou het zegel op de dagbladen willen herstellen, zegt de *Estafette*, maar de raad wil dit voorstel verwerpen.

— De vijandelijkheden tegen Marokko zullen met meer ernst worden voortgezet. De Pacha van Mogador heeft zich op de willekeurigste en brutaalste wijze tegen het vertrek des Franschen consuls verzet en het schijnt dat keizer Abder-Rhaman zelf alle middelen tot eene schikking verwerpt.

— Eenige bladen hebben gisteren verhaald dat zekere priester, Orlandi genaamd, een bijzondere vriend van Z. H. te Parijs zou aangekomen zijn, belast met eene zending bij den President der republiek. De *Univers* doet opmerken dat er geen priester noch iemand anders van dien naam bekend is, die door Z. H. met eene zending van dien aard zou zijn belast geworden.

— Een dagblad meldt dat maandelijks door eene onbekende hand 10,000 francs aan de armen der hoofdstad worden uitgereikt en dat men vermoedt dat Louis Napoleon die edelmoedige gever is.

— De Junij-veroordeelden zijn gisteren terstond na de uitspraak van het vonnis naar de conciergerie te Parijs vervoerd, onder geleide van dragonders met geladen karabijnen. Dezen nacht zijn zij, zegt men, langs den spoorweg op Orleans naar Blaye vervoerd.

— De *Clamor Publico* van gisteren, als ook de *Echo* en de *Observateur* zijn in beslag genomen.

MADRID, 9 November. In de zitting der Kamer van afgevaardigden van gisteren, werden levendige discussien gevoerd. De minister van binnenlandsche zaken en Patricio de la Escosura voerden het woord. De laatste laakte de binnen- en buitenlandsche staatkunde die het ministerie volgde en voer eindelijk hevig uit tegen de regering der Fransche republiek. Hij beschuldigde Frankrijk van zich — wat het Italiaansche vraagstuk betreft, — aan het hoofd gesteld te hebben van een reactie in Europa. Dit kan ook geen verwondering baren, zeide de spreker, daar de tegenwoordige leden van het Fransche kabinet veel meer reactionnair zijn, dan die, welke onder Lodewijk Philips de teugels van het bewind in handen hadden. Daar de vergadering echter wist, dat Escosura als vlugteling in Frankrijk geweest was, en daar onder een zeer streng opzigt der policie gestaan had, maakten zijne woorden weinig indruk, daar men ze toeschreef aan persoonlijken haat.

In de zitting der Kamer van heden, liepen de discussien nog altijd over het voorstel der heeren Olozaga. Augustin Collantes verdedigde de door het kabinet gevolgde staatkunde. Nadat Olozaga en San Miguel toen nog eenige bedenkingen in het midden gebragt hadden, betrad Rios Rosas het spreekgestoelte, om Collantes te bestrijden. De spreker was bij het vertrek van den post nog aan het woord.

— De commissie tot onderzoek van het budget, heeft reeds zitting gehouden en besloten, om bij de regering inzage te verzoeken van eenige stukken.

ENGELAND.

LONDEN, 13 Nov. De juweliers Harvey ontvingen dezer dagen een brief met het postmerk Newcastle, bevattende eene broche, en een paar oorbellen met paarlen. In den brief stond alleen dit geschreven: »Voor ongeveer 20 jaren bij u ontvreemd."

— Ondanks het ver gevorderde jaargetijde gaat er geen dag voorbij dat niet uit deze of gene haven van Ierland een schip met landverhuizers vertrekt, die in de Vereenigde Staten of in Canada een minder ellendig bestaan dan hun tegenwoordig leven gaan zoeken.

De Iersche dagbladen leveren eene zeer treurige schets van den algemeenen toestand van Ierland en melden o. a. dat gedurende de negen eerste maanden dezes jaars, alleen in het graafschap Tipperary, 900 pachthoeven op last der eigenaren ontruimd zijn (omdat de pachters in de huur achterlijk waren), waardoor ongeveer 3500 huisgezinnen van hun bestaan zijn beroofd.

— De *Tablet* meldt dat Dr. Yonge en zijn oudste zoon op Zondag in het octaaf van Allerheiligen te Clapham het katholicisme hebben omhelsd. Op eene reis door Belgie ontvingen zij onderrigt van den Eerw. kanonnik van Erven. Het Engelsche dagblad merkt op dat eene groote menigte anglikanen hunne bekeering aan den ijver en de godsvrucht van den Eerw. heer van Erven te danken hebben. Dr. Yonge woont te Plymouth; hij is de neef van lord Seaton en behoort tot eene der aanzienlijkste familien van Hampshire.

— Men schrijft uit New-York, 25 October. »Het plan om den Atlantischen oceaan met de Stille zee te verbinden door middel van een gemeenschapsweg over de landengte van Panama, en bij 't welk de geheele wereldhandel een groot belang heeft, zal eindelijk eene uitvoering verkrijgen door het in de dienst brengen van stoombooten van de stad Panama op de rivier de Chagres tot aan het hoogste bevaarbaar punt, van waar een spoorweg zal worden aangelegd tot aan de Stille zee. Die stoombooten zijn reeds in aanbouw en de werkzaamheden van den spoorweg zullen den 1 December e. k. een aanvang nemen. Het bestuur dezer werkzaamheden is opgedragen aan twee ingenieurs der Vereenigde Staten, die in New-Grenada, tusschen de beide armen der Maddalena-rivier, een verbindingskanaal hebben doen graven, dat 90 mijlen lang is.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 15 Nov. De vergadering, welke zich in Wurtemburg met eene herziening der constitutie zal moeten bezig houden, is tegen Zaturdag 1 December bijeengeroepen.

— De Beijersche rijksraad (Eerste Kamer) heeft in hare zitting van Maandag ll. betuigd dat de staats-regering in de Duitsche vraag aan het grondbeginsel der eenheid van het gezamentlijke Duitschland vasthouden, in den geest voor het daarstellen eener definitieve constitutie met eene waarachtige volks-vertegenwoordiging met de meeste kracht ijveren, en zonder aan dezen pligt te kort te doen, vóór alles er naar zal trachten, om voor de industriëele en handels-politische betrekkingen eene gemeenschappelijke regeling onder alle Duitsche staten voor te bereiden; overigens gaat hij omtrent de conventie van 30 Sept. en de daarop betrekkelijke voorstellen, met het oog op den bestaanden toestand, tot de gemotiveerde orde van den dag over."

BERLIJN, 14 November. De gestadige ontbindingen der volksvereenigingen en vergaderingen doen de ontevredenheid bij alle klassen der maatschappij van dag tot dag aangroeijen, en bijna elken avond komt het tot conflikten met de politie. Het terugzenden van reizigers op de stations der spoorwegen is aan de orde van den dag. Nog kortelings werd de bekende schrijver en Frankforter afgevaardigde Venedey na een verblijf van 24 uren ter stad uit verwezen, omdat hij tot eene der kategorien behoorde, welke alhier niet geduld worden.

— In katholijke kringen baart groot opzien een pas verschenen werkje van Riutel, getiteld: De katholijke belangen en de Duitsche vraag in Pruissen.

— De memorie door het ministerie aan de Tweede Kamer medegedeeld over den aanleg van den Oosterspoorweg, bevat o. a. een post van meer dan 200,000 th. onkosten, die door de Rothschildsche leening veroorzaakt zijn. Ondertusschen is er niemand van het groote publiek, die ooit van eene zoodanige leening iets gehoord heeft; ook was er op ult. July van dit jaar omtrent 3 millioen th. voor de spoorwegen beschikbaar. Men houdt het er dus voor dat het spoorweg-fonds tot dekmantel moet dienen eener wets overtreding, aangezien er eene leening is aangegaan door den minister, zonder daartoe door eene wet gemagtigd te zijn.

— De Tweede Kamer heeft heden art. 12 der grondwet aangenomen zonder het amendement der Eerste Kamer. Zij heeft echter een transitoiren maatregel daarbij aangenomen, waardoor de regering verpligt wordt om de Evangelische Kerk eerst tot een zelfstandig beheer te brengen, opdat zij vervolgens van de regten van art. 12 gebruik zou kunnen maken.

FRANKFORT, 13 Nov. Indien men geloof mag hechten aan een in omloop gekomen gerucht, dan zou onze constituerende vergadering gevaar loopen van weldra ontbonden te worden.

— Men verzekert, dat op het voorbeeld der Hohenzollernsche vorstendommen, ook de kleinere Thuringsche staten in de Pruissische monarchie zullen worden ingelijfd. In Meiningen worden het bestuur en de militaire aangelegenheden reeds geheel op de Pruissische leest geschoeid. Daar de hertog geene kinderen heeft, zal dit plan des te gemakkelijker ten uitvoer kunnen gebragt worden. Het is echter te verwachten, dat de overige Duitsche regeringen zich met nadruk tegen deze steeds aangroeijende magt van Pruissen zullen verzetten.

HANNOVER, 9 Nov. Ons officieel blad bevat eene verklaring van het gouvernement, welke het antwoord bevat op de door Pruissen bij den raad van administratie ingediende voorstellen tot wijziging van het verdrag van 26 Mei, in betrekking tot de constitutie van den engeren bondsstaat en tot de kieswet voor den rijksdag. De Hannoversche regering oordeelt de voorgestelde wijziging onaannemelijk, vermits de vestiging van eenen engeren bondsstaat niet als het doel van het verbond van 26 Mei beschouwd kan worden, en wil het ontwerp van constitutie, zoo als het bij het verdrag van 26 Mei is vastgesteld, gehandhaafd hebben, maar stelt voor om nieuwe onderhandelingen te openen, ten einde zich met Oostenrijk en de andere Staten, die nog niet tot voormeld verbond zijn toegetreden, zoo mogelijk te verstaan, en inmiddels de bijeenroeping van eenen rijksdag uit te stellen, opdat deze later indedaad als rijksdag van het Duitsche rijk beschouwd zou kunnen worden. Bij eene nota van 4 dezer heeft de Saksische regering te kennen gegeven, dat zij zich met deze verklaring der Hannoversche regering vereenigde.

— Het Oostenrijksche leger telt thans $358^1/_3$ batt. infanterie, jagers, enz., 281 eskadrons kavallerie en 766 stukken geschut. Hieronder zijn niet gerekend de troepen der militaire grenzen, die onder baron Jellachich het 5de armee-korps zullen vormen. Het eerste armee-korps, in Oostenrijk, Stiermarken, Tirol, Moravie, Silesie en Boheme, bestaat uit 4 divisien, sterk 108 bataillons, 117 eskadrons en 233 stuk geschut, onder bevel van generaal Wratislaw; het tweede, in Italie, bestaat uit 5 divisien met 128 bataillons, 30 eskadrons met 228 stuk geschut, kommandant graaf Radetzky; het derde armee-korps, in Hongarije, sterk $94^1/_3$ bataillons, 118 eskadrons en 231 stuk geschut, staat onder bevel van generaal Haynau; het vierde armee-korps, dat door baron Hammerstein gekommandeerd wordt, is sterk 28 bataillons, 16 eskadrons en 74 stuk geschut; het staat in Gallicie.

Men schrijft uit Friburg (Zwitserland.) Dezer dagen werd alhier in het archief der finantien een rentebrief gevonden van 180,000 fr. met de onderteekening van Lodewijk XIV en den minister Colbert. De laatste interest is betaald te Solothurn, in het jaar 1793. Sedert 1818 heeft de patricische regering zich tot de Bourbons gewend, om dat huis aan zijnen schuldigen pligt te herinneren. Doch te vergeefs. Thans wordt er eene reclamatie tot Louis Napoleon gerigt. — Zal deze een beter gevolg hebben?

— Volgens brieven uit Genève, van den 11den vreesden de behoudslieden aldaar dat den volgenden dag de verkiezingen tot leden van den Regeringsraad niet in hun voordeel, maar in dat der radikalen zouden uitvallen.

— De demagogische pers zal met een nieuw orgaan worden verrijkt, dat vooral opmerking verdient wegens de veel beteekenende namen van hen, die als medewerkers daaraan worden genoemd, t. w. de burgers Mazzini, Sterbini, Pyat, Thoré, Rolland, Heinzen, Struve, J. Th. Becker, Hartzen en Herwegh. Het *Verbond der Volken*, zoo zal het nieuwe blad heeten, zal eenmaal 's weeks te Lausanne verschijnen, te rekenen van den 15 dezer maand.

ITALIE.

De *Gazetta di Bologna* wil stellig weten dat de Paus weldra zal te Rome terugkeeren; hij zegt zelfs door welke poort Z. H. zijne intrede doen zal. Dit berigt kan evenwel nog wat voorbarig zijn. Alles was te Rome overigens rustig en de bevolking was zeer verlangend naar 's Pausen terugkeer.

Victor Emmanuel, koning van Sardinie, is zeer mismoedig over de moeijelijkheden, die de vijanden der monarchale orde hem telkens in den weg leggen; men zegt zelfs dat hij van zins is een beroep op het volk te doen in eene krachtige proclamatie. Men vreest dat Piemont den tegenwoordigen strijd niet zal kunnen doorstaan, zonder dat hij uitloope op nieuwe revolutionaire woelingen, die door vreemde legers zullen moeten bedwongen worden. Men zegt dat Manin voor zijne benoeming tot afgevaardigde zou hebben bedankt, en dat hij zich naar Parijs zal begeven.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 16 November.

GETROUWD (15 Nov.) H. ter Horst met H. F. Haalmeijer. — A. J. F. de Veer met E. W. op de Macks. — (16 Nov.): W. O. Kerkhoven met C. E. H. Bosscha.

BEVALLEN (15 Nov.): A. G. Snethlage, geb. Straatman, Z. — S. Hofker, geb. Brunjes, Z.

OVERLEDEN (13 Nov.): A. M. Noback, wed. H. M. Hespe, 87 j. — (14 Nov.): F. A. Hesseling, 8 j.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	15 NOV. $4\frac{1}{4}$ u.		gebl.	16 NOV. $4\frac{1}{4}$ u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$53\frac{7}{16}$	$53\frac{7}{16}$	a		
Dito Dito	3	»	$62\frac{15}{16}$	$62\frac{15}{16}$	•	63	$62\frac{15}{16}$
Dito Dito op resc.	3	»			•		
Dito Dito	4	»	$82\frac{5}{8}$	$82\frac{3}{8}$	•		
O. I. Leening	4	»			•		
Amortis. Syndic.	$3\frac{1}{2}$	»			•		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$	»			•		
Haarlemmermeer	5	»		$100\frac{5}{8}$	•		
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	»	84	83	•	$83\frac{1}{4}$	
Aand. Holl. S. M.		»			•		
BELGIE,	»	»			•		
Dito	$2\frac{1}{2}$	»		$46\frac{1}{8}$	•		
Dito bij Rotschild	»	»	46	$46\frac{1}{8}$	•		
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	»	$12\frac{5}{16}$	$12\frac{5}{16}$	»	$12\frac{1}{4}$	
Dito Dito van 510 £	5	»	$12\frac{5}{16}$	$12\frac{5}{16}$	•	$12\frac{1}{4}$	
Dito bij Dito onb. st.	5	»		$11\frac{3}{4}$	•		
Dito	3	»	$35\frac{5}{8}$	$35\frac{3}{4}$	•		
Dito Binnenl. à 6 m.	3	»	$26\frac{15}{16}$	$26\frac{7}{8}$	»	$26\frac{15}{16}$	$26\frac{7}{8}$
Coupons Ardoins		»	$7\frac{11}{16}$	$7\frac{5}{8}$	»	$7\frac{5}{8}$	
Passive		»			•		
Fransche Uitgest.		»	$3\frac{1}{4}$		•		
PORTUGAL, te Londen	3	»		33	•		
Dito Dito	4	»	$34\frac{7}{16}$	$34\frac{3}{8}$	•	$34\frac{1}{2}$	
Dito Ex Coupon		»			•		
Dito Dito		»			•		
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	»		38	•	40	40
RUSL. Ob. H 1798 en 1816	5	»	105	$104\frac{3}{4}$	•	$104\frac{7}{8}$	$104\frac{3}{4}$
Dito Dito 1828 en 1829	5	»	$104\frac{1}{2}$	$104\frac{1}{2}$	•		
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	»	$93\frac{3}{4}$		•		
Dito bij Hope	4	»	$85\frac{1}{2}$	$85\frac{1}{2}$	»		
Dito bij Stieglitz en C°.	4	»	$83\frac{7}{8}$	$83\frac{1}{8}$	•	$83\frac{3}{4}$	
Cert. te Hamburg	5	»			•		
Inschrijving in Assignat.	6	»		63	•	$63\frac{1}{4}$	
Cert. van Dito	6	»	64	64	•		
POLEN, Certific.	4	»			•		
Dito Aand. met Loten fl 300		f			•		
Dito Dito fl 500		»	$142\frac{1}{2}$	143	•		
AMERIKA, Phil. Bank	6	pCt.			•		
Dito Bank-Actiën				$3\frac{7}{16}$	•		

Oost., Met. 5 pc. $83\frac{3}{8}$, $\frac{5}{8}$; $2\frac{1}{2}$ pc. $43\frac{5}{16}$, $\frac{1}{4}$; Nieuwe $87\frac{7}{8}$; Obl. Goll 5 pc. $86\frac{1}{4}$; N. Aand. 320; Fransche 3 pc. $52\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$; Den. $99\frac{5}{8}$; Braz. 5 pc. $87\frac{1}{2}$; Mexico 5 pc. $24\frac{3}{4}$, 25, $24\frac{15}{16}$; Peru $52\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$; Ecuador $3\frac{1}{16}$.

Wisselkoers.

2/m. Parijs $56\frac{5}{8}$; Zigt Parijs $56\frac{3}{4}$; 2/m. Londen 12,—; Zigt Londen 12,05; 2/m. Hamburg $34\frac{5}{8}$; Zigt Hamburg $34\frac{7}{8}$; 3/m. Lissabon 42; 3/m. Porto 42; 2/m. Petersburg 1,84.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 15 Nov. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. $48\frac{5}{8}$, 5 pc. $95\frac{1}{2}$; $4\frac{1}{2}$ pc. $87\frac{1}{2}$; Spanje Ard. 5 pc. 12; Binnenl. 3 pc. —; Coupons —; Rom. Leening $77\frac{5}{8}$.

PARIJS, 14 Nov. Fr. 3 pc. 57,—; 4 pc. 69,40; 5 pc. 90,50; 5 pc. N. —,—; Schatk. —,—; Bank-Act. 2365,—; Belg. 1840, 5 pc. $95\frac{1}{2}$; 1842, 5 pc. 95; $4\frac{1}{2}$ pc. $87\frac{1}{8}$; $2\frac{1}{2}$ pc. —; Nap. 5 pc. 90,50; Spanje 3 pc. Binnenl. $27\frac{5}{8}$; 3 pc. Buitenl. $35\frac{1}{2}$; 5 pc. Act. Rente —; Piem. Leen. 1834 970,—; 1849 885; Rom. leen. 82.

MADRID, 9 Nov. Act. Sch. 3 pc. $27\frac{7}{8}$; id. 5 pc. $11\frac{1}{2}$; Uitgest. Sch. $3\frac{3}{8}$; Coupons $6\frac{1}{2}$.

LONDEN, 14 Nov. Cons. op tijd $92\frac{1}{4}$ a $92\frac{3}{8}$; Braz. 83 a 84; 1829/39 82 a 83, Ecuad. $3\frac{1}{2}$ a $3\frac{3}{4}$; Ven. 24 a 26; Uitg. $7\frac{1}{2}$ a 8; Gren. $16\frac{1}{2}$ a 17; Uitg. $3\frac{1}{8}$ a $3\frac{3}{8}$; Denem. 3 pc. 72 a 73; Holl. $2\frac{1}{2}$ pc. $53\frac{1}{4}$ a $53\frac{3}{4}$; id. 4 pc. 82 a $82\frac{1}{2}$; Mexico $26\frac{1}{8}$ a $26\frac{3}{8}$; Peru 4 pc. $52\frac{1}{4}$ a $52\frac{3}{4}$; Port. 3 pc. 32 a $32\frac{1}{2}$; 4 pc. 33 a $33\frac{1}{2}$; 5 pc. 82 a 84; Rusl. 1822, 5 pc. 108 a $108\frac{1}{2}$; Spanje 5 pc. $16\frac{1}{2}$ a $16\frac{3}{4}$; id. 3 pc. $34\frac{1}{2}$ a 35; id. Coupons — a —; id. Passive $3\frac{3}{8}$ a $3\frac{1}{2}$.

WEENEN, 12 Nov. Met. 5 pc. 94; id. 4 pc. 75; $2\frac{1}{2}$ pc. $48\frac{1}{4}$; Bank-Actien 1192; Lot. fl. 250, 114; id. fl. 500, 167.

BERLIJN, 14 Nov. Schuldbr. $3\frac{1}{2}$ pc. $88\frac{1}{2}$; Loten 102; Rusl. bij Stiegl. 4 pc. —; Pools. 4 pc. $80\frac{3}{4}$; Loten fl. 200, —; id. fl. 300, —; id. fl. 500, $80\frac{1}{2}$.

HAMBURG, 13 Nov. Rusl. Engels. leening $104\frac{1}{2}$; Cert. bij Stiegl. 4 pc. $84\frac{1}{4}$; Spanje, Ard. 5 pc. $10\frac{3}{4}$; id. Binnenl. 3 pc. $25\frac{1}{4}$.

FRANKFORT, 14 Nov. Met. 5 pc. $87\frac{3}{8}$; 4 pc. 69; $2\frac{1}{2}$ pc. $45\frac{5}{8}$; Bank-Actien 1325; Darmst. Lot. fl. 50, $71\frac{1}{4}$; id. fl. 25, $27\frac{1}{4}$; Badensche Lot. fl. 50, $52\frac{3}{4}$; id. fl. 35, $31\frac{1}{2}$; Nassaus. 25; Holl. $2\frac{1}{2}$ pc. $53\frac{1}{2}$; W. S. 4 pc. 83; Sijndic. $3\frac{1}{2}$ pc. $83\frac{1}{4}$.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 16 November.

Afloop der Veiling van 2988 kisten Havana SUIKER, heden gehouden:

Kav.				Kav.			
1— 2	als N°.	4—5	f 25	91—94	als N°.	$10\frac{1}{2}$	f $26\frac{1}{2}$
3—24	„ „	6	„ $24\frac{1}{2}$, 26	95—96	„ „	12	„ $26\frac{3}{4}$
25—53	„ „	7	„ 25	97—99	„ „	13	„ $27\frac{3}{4}$, 28
54—77	„ „	9	„ 26 a $\frac{1}{4}$	100	„ „	14—15	„ $29\frac{1}{2}$
78—90	„ „	10	„ $26\frac{1}{4}$				

Nieuwe conditie, vreemd Schip. *Alles verkocht.*

De gisteren door de Nederl. Handelm. gehoudene veiling van 18746 kranj en kan. JAVA SUIKER, is als volgt afgeloopen:

N°.	1.	f —	a —	N°.	8.	f $26\frac{1}{2}$	à $26\frac{3}{4}$	N°.	15.	f [illegible]	a 32
»	2.	» —	» —	»	9.	» $27\frac{1}{4}$	» 28	»	16.	» $31\frac{1}{4}$	» $33\frac{1}{4}$
»	3.	» —	» —	»	10.	» $27\frac{3}{4}$	» $28\frac{1}{2}$	»	17.	» $32\frac{1}{4}$	» $34\frac{3}{4}$
»	4.	» —	» —	»	11.	» 28	» $28\frac{3}{4}$	»	18.	» $33\frac{1}{4}$	» $34\frac{1}{4}$
»	5.	» —	» —	»	12.	» $28\frac{1}{2}$	» 29	»	19.	» 34	» $34\frac{1}{2}$
»	6.	» —	» —	»	13.	» $29\frac{3}{4}$	» $30\frac{1}{4}$	»	20.	» —	» —
»	7.	» —	» —	»	14.	» $30\frac{1}{2}$	» $31\frac{1}{4}$				

GRAANMARKT.

In *Tarwe* was heden tot vorige prijzen weder weinig handel, verkocht: 127 ℔ b. Pools. f 265; 130 ℔ roode Odessa f 230; 131 ℔ mind. dito f 225; 128 ℔ o. Zeeuwsche f 255; 130, 131 ℔ o. bovenl. f 245, 250; 130 ℔ n. dito f 225; 125 ℔ j. Norder f 185; 132 ℔ p. Kubanka f 275.

Rogge in een doen: 123 ℔ Pruiss. f 138.

Garst en *Haver* zonder handel.

Boekweit flaauw: 121 ℔ n. Nijkerker f 150.

Koolzaad. Oostvriesch 62 £vl. Op 9 Vaten Olie in Apri 75; Nov. 72 £vl. *Lijnzaad* onveranderd; 109/10 ℔ Archangel f 260. *Raapolie* op 6/w. f $46\frac{1}{4}$; Vliegend f $44\frac{1}{4}$; primo Mei e. k. f $46\frac{3}{4}$; Dec. f 44. *Lijnolie* op 6/w. f 34; Vliegend f 33. *Hennepolie* p 6/w. f 39. *Raapkoe-ken* f 56, 60. *Lijnkoeken* f 7, 9.

ROTTERDAM, 15 Nov. Granen. *Tarwe.* 160/2 ℔ n. Kleefs. f 228 — *Garst.* 130/2 ℔ Koers. te Delftshaven f 130.

SCHIEDAM, 15 Nov. *Garst* 130/2 ℔ Koersche f 130; *Moutwijn* per Ned. vat zonder fust f 12,00, *Jenever* f 15,50; Amst. proef f 16,75, zonder de belasting.

SCHEEPSTIJDINGEN.

HELVOET, 15 Nov. De schepen Hong Kong, n. Boston en Pioneer, n. ...., zijn terug en op de reede geankerd.

MAASSLUIS, 15 Nov. Het schip Hendrik Gijsbert, naar Abbeville, is op de reede teruggekomen.

GREENOCK, 13 November. De schoener Industrij, van Almeria naar Rotterdam, is den 9 dezer op 50° Breedte, 14° Lengte met schade en gebrek aan volk gepraaid.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 15 Nov. G. Patarge, Bellerofonte, Venetien. - H. Puncke, Burgemeester Huidekoper, (s.) Londen. - Lion, (s.) id. - W. Richs, Gleaner, id.

VLIE, 13 Nov. J. W. de Groot, Sieka, Dantzig.

HELVOET, 15 Nov. C. Groeneveld, Onderneming, Abbeville - H. F. Klie, Vrouw Henriette, Marennes. - Apollo, (s.) Londen. - Ocean, (s.) id. - K. de Graaf, Neerlands Koning, Yarmouth. - K. P. Hughes, Jacomine, Koningsbergen. — Gisteren nog: C. Alcock, Admiraal Windham, Guernseij. - T. Sadler, Walkington, Hull.

UITGEZEILD:

TEXEL, 15 Nov. Lord John Russell, (s.) Hull.

VLIE, 13 Nov. W. Tinmouth, Robinson, Sunderland. - G. Leng, Amalia en Marij, id.

HELVOET, 15 Nov. Rotterdam, (s.) Havre. — Gisteren nog: Sir Robert Peel, (s.) Londen.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

VENETIEN, Pattarga, Bellerofonte 1,109 bondjes Hennep, Bunge en Comp.

CEFALONIA, Punchard, Race Horse 66 b., 37 car. Krenten, van Beek en Jurjans; 66 b., 37 car. Krenten, J. C. H. Wurfbain.

MALAGA, van der Weijden, Visscherij en Handel 20 p. Wijn, 25 bl. Lood, 24 v., 100/1. 50/2, 600 m. Rozijnen, W. en J. D. Lulofs; 150 v., 300/1, 200/2, 100/4 k. Rozijnen, J. C. H. Wurfbain; 125 v., 100/1, 180/4 k., 100 m. Rozijnen, 372/2 k., Citroen, 14 f. Wijn, 34,000 Citroenen (los), Order.

DANTZIG, de Groot, Sieka 56 last Tarwe, S. en P de Clercq.

ROTTERDAM.

NEW-YORK, Jacobsen, Preciosa: 40 vtjs. Provisien, C. Balguerie en Zoon; 7 v. Traan, Eckstein, van der Velde en Koch; 200 vtjz. Reuzel, Hoffman en Dorrepaal; 300 vtjs. Harst, S. A. Le Vino en Comp.; 50 vtjs. Rijst, 50 k. Cassia, A. T. Sölling en Comp.; 50 vtjs. Rijst, Hamilton of Silverton Hill; 62 vtjs. Potasch, 8 v. Traan, A. Ellerman; 14 v. Paerlasch, C. L. Ringrose en Comp.; 94 b. Katoen. W. Bunge en Comp.; 298 vtjs. Harst, 230 st., 126 bl. Mahoniehout, 80 bl. Cederhout, Order; 100 vtjs. Reuzel, 5,520 Pijpduigen, Order buiten de stad.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 16 November in lading naar:

Keulen. D. Scholwerth, Kölln No. 27.
» Ant. Fritz, Christina.
Maintz. J. Heller, Maintz No. 4.
Duisburg. J. L. Arera, Friedrich Wilhelm.
Manheim. A. Bauduin, Urania.
Straatsburg. J. Arnheiter, Frankfort No. 8.
Weesel A. Balk, Alma.
Frankfort en *Coblentz*, W. J. Krom, Frankfort No. 24.
Dusseldorp, Neuss en *Urdingen.* Th. Rennings, Drie Gebroeders.

KEULEN, 15 November in lading naar:

Rotterdam. Kapt. v. Alen, Kölln N°. 5.
Amsterdam „ Jurrius, Kölln N°. 18.

KEULEN, 15 November aangekomen:

Kapt Jurrius	van Amsterdam	met 4036 Ctn.		Alle gesleept.
« Kalfs	« «	« 3883	«	
« Peer	« Rotterdam	« 4334	«	
« Wemmers	« «	« 3928	«	
« Holz	« Dordt	« 1330	«	

Rijnhoogte *Arnhem*, 14 Nov. 1 el 10 duim.
Keulen, 15 „ 5 voet $6\frac{1}{2}$ „

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT,
Op Maandag 19 *November*, *'s avonds ten vijf ure.*

No. 1. Een Huis en Erve, Prinsengracht, No. 1532. } te zamen
2. Twee Houten Loodsen, voor Perc. No. 1, No. 1317. } in slag.
3. Een Huis, Achterhuis en Erve, Singel, No. 5097.
4. Een Huis en Erve, Lange Brugsteeg, No. 2232.
5. Een door brand beschadigd Huis en Erve, Bloemgracht, No. 3035, benevens de Grond der afgebrande Raffinaderij, met al datgene wat zich daarop bevindt, No. 3033.
6. Een door brand beschadigd Huis en Erve, als voren, No. 3032.
7. Een door brand beschadigd Huis en Erve, Nieuwe Leliestraat, No. 3081, benevens de Gronden van twee Huizen, belendende het vorige Perceel, No. 3082 en 3083. } te zamen in slag.
8. Een door brand beschadigd Huis en Erve, als voren, No. 3085.
9. Een dito, als voren, No. 3086.
10. Een door brand beschadigd Pakhuis en Erve, als voren, No. 3079:
11. Een Huis, Tuin en Erve, Prinsengracht, No. 4287.
12. Een Huis en Erve, te Ouderkerk aan den Amstel, No. 418.
13. Een Huis, Pakhuis en Erve, als voren, No. 130.
14. Een Huis, Tuin en Erve, *de Elskamp*, als voren, No. 131.
15. Een Huis, vier Achterhuizen en Erven, als voren, No. 119.
16. Twee Huizen en Erven, als voren, No. 129.
17. Een Huis en Erve, als voren, No. 84.
18. Een dito, als voren, No. 85.
19. Een dito, als voren, No. 138.
20. Een dito, naast Perc. No. 19, No. 139. } te zamen in slag.
21. Een dito, naast Perc. No. 20, No. 140.

ADVERTENTIEN.

ONDERTROUWD: J. H. VAN DER MARCK,
Stads-Secretaris
GRAVE, 15 November 1849. en
E. M. A. HERMANS.
(1619) *Eenige kennisgeving.*

(1620) H. J. VAN OGTROP, Makelaar, zal op Maandag den 10den December 1849, des avonds na vijf ure, in het voormalig *O. Z. Heeren-Logement* ten overstaan van den Notaris J. P. VAN VIANEN, Verkoopen:

Het **SOCIETEITS-GEBOUW** genaamd *VLIEDZORG*, met deszelfs HUIZING, groote TUIN, KOEPEL, BILLARD-KAMER, KEGELBAAN en verder getimmerten, een en ander staande en gelegen te Amsterdam (op stads grond) in de Plantaadje bij de Muiderpoort en wel in het Bosch aan den Middelweg, in Wijk 15. Verp. N°. 6950. — Te bezigtigen des Maandags en Donderdags van 11 tot 3 ure, met een toegang Billet door den Makelaar onderteekend. — De bewijzen van Eigendom en de Veilconditien zullen vier dagen voor en op den Verkoopdag des voormiddags ter lezing liggen, ten kantore van den Notaris J. P. VAN VIANEN, op den Singel bij het stedelijk Gymnasium.

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Uitgever van deze Courant, is van de pers gekomen:

DANKGEBED BIJ HET OPHOUDEN DER CHOLERA-ZIEKTE en **GEBED VOOR DE OVERLEDENEN**, Prijs 1 Cent en bij Getallen voor mindere Prijzen.

ZAL DE WETGEVER OP HET LAGER ONDERWIJS het beginsel van gemengde scholen behouden?

DOOR

DEN SCHRIJVER DER
BEDENKINGEN TEGEN VERGELIJKENDE EXAMENS.
Prijs 50 *Cents.*

En is dezelve door aankoop eigenaar geworden van de **GRADUALE ROMANUM**, en **ANTIPHONARIUM ROMANUM**, beide in Kwarto. Boekhandelaren kunnen dezelve bij bovengenoemde aanvragen met de gewone korting.

Al deze werken zijn mede verkrijgbaar te 's Bosch, bij Gebr. VERHOEVEN; te 's Hage, bij Gebr. J. & H. VAN LANGENHUYSEN en verder alom. (1613)

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.